

**AB „NAUJASIS KALCITAS“ EKSPLOATUOJAMO
MENČIŲ KLINTIES KARJERO,
ESANČIO NAUJOSIOS AKMENĖS R. SAV.,
APLINKOS MONITORINGO 2024 M. ATASKAITA**

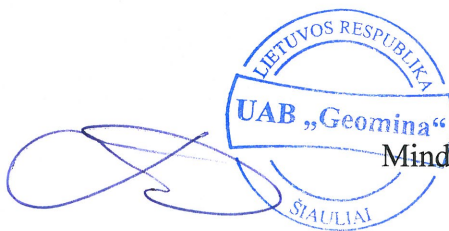
POVEIKIO POŽEMINIAM VANDENIUI DALIS

Parengė:

Vyr. hidrogeologas

Mantas Plankis

Direktorius

Mindaugas Čegys

Šiauliai, 2025

TURINYS

	<i>psl.</i>
I Skyrius. Bendroji dalis	1
II Skyrius. Poveikio aplinkai monitoringas	2
III Skyrius. Monitoringo (išskyrus poveikio požeminiam vandeniui monitoringo) duomenų analizė ir išvados apie ūkio subjekto veiklos poveikį aplinkai	3
IV Skyrius. Apibendrinanti poveikio požeminiam vandeniui monitoringo ataskaita su duomenų analize ir išvadamis apie ūkio subjekto veiklos poveikį aplinkai	4
Literatūros sąrašas	6

Priedai

1. Menčių karjero monitoringo tinklo schema;
2. Iš Menčių karjero išsiurbto vandens kiekio ir vandens lygio kaitos grafikas;
3. Leidimas tirti žemės gelmes.

Ūkio subjektų aplinkos
monitoringo nuostatų
4 priedas

Aplinkos apsaugos agentūrai
Lietuvos geologijos tarnybai
Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos

X

(reikiamą langelį pažymėti X)

ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO ATASKAITA

I SKYRIUS.
BENDROJI DALIS

1. Informacija apie ūkio subjektą:

1.1. teisinis statusas:

juridinis asmuo

juridinio asmens struktūrinis padalinys (filialas, atstovybė)

fizinis asmuo, vykdamas ūkinę veiklą

X

(tinkamą langelį pažymėti X)

1.2. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio pavadinimas ar
fizinio asmens vardas, pavardė1.3. juridinio asmens ar jo struktūrinio
padalinio kodas Juridinių asmenų registre
arba fizinio asmens kodas**AB „Naujasis Kalcitas“****153085326**1.4. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio buveinės ar fizinio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos
adresas

savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	pastato ar pastatų komplekso nr.	kor- pusas	buto ar negyvenamosios patalpos nr.
Akmenės r.	Naujosios Akmenės m.	J. Dalinkevičiaus	32		

1.5. ryšio informacija

telefono nr.	fakso nr.	el. pašto adresas
0 656 41577		technology@naujasiskalcitas.lt

2. Ūkinės veiklos vieta:

Ūkinės veiklos objekto pavadinimas					
AB „Naujasis Kalcitas“ Menčių cechas, Menčių klinties karjeras					
adresas					
savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	namo pastato ar pastatų komplekso nr.	kor- pusas	buto ar negyvenamosios patalpos nr.
Akmenės r.	Menčių k.				

3. Informaciją parengusio asmens ryšio informacija: UAB „Geomina“, Vaidoto 42c, Šiauliai

telefono nr.	fakso nr.	el. pašto adresas
0 41 545536	0 41 545536	info@geomina.lt

4. Laikotarpis, kurio duomenys pateikiami: 2024 metai

II SKYRIUS. POVEIKIO APLINKAI MONITORINGAS

1 lentelė. Poveikio vandens kokybei monitoringo duomenys. *Monitoringas nevykdomas*

2 lentelė. Poveikio oro kokybei monitoringo duomenys. *Monitoringas nevykdomas*

3 lentelė. Poveikio požeminiam vandeniui monitoringo duomenys¹.

Eil. Nr.	Nustatomi parametrai	Matavimo vnt.	Matavimo metodas ²	Laboratorija ²	Vertinimo kriterijus ³	Matavimų rezultatas			
						gręžinio Nr. ⁴ data	karjero sausinimo zumfas		
1	2	3	4	5	6	7			
1	Išsiurbiamo vandens kiekis	m ³ /mėn.	įvertinta pagal siurblių darbo režimą	AB „Naujasis Kalcitas“		2024-01	262115		
2						2024-02	295319		
3						2024-03	268736		
4						2024-04	306204		
5						2024-05	231268		
6						2024-06	155040		
7						2024-07	285370		
8						2024-08	255034		
9						2024-09	170852		
10						2024-10	185827		
11						2024-11	217800		
12						2024-12	206184		
						gręžinio Nr. ⁴ data	20728	41661	41662
13	Vandens lygis	m abs. a.	spec. matavimo juosta	AB „Naujasis Kalcitas“		2024-01-15	61,1	73,33	75
14						2024-02-14	61,6	74,13	75,4
15						2024-03-15	61,1	73,13	75
16						2024-04-15	61,3	73,13	74,8
17						2024-05-15	61,1	72,83	74
18						2024-06-15	61,1	72,63	73,7
19						2024-07-15	61,1	73,63	74,5
20						2024-08-15	61,6	73,63	73,5
21						2024-09-15	61,1	72,63	73,8
22						2024-10-15	61,3	73,13	74
23						2024-11-15	61,6	73,13	74,2
24						2024-12-15	62,1	73,33	74,2

Pastabos:

¹Su ataskaita pateikiamos:

1) laboratorinių tyrimų protokolų kopijos;

2) pastabos apie ūkio subjektų aplinkos monitoringo programos (toliau – monitoringo programa) požeminio vandens monitoringo dalies vykdymą, tinklo būklę, vertinimo kriterijų viršijančius parametrus.

²Matavimo metodo ir laboratorijos lentelėje galima nerašyti, jeigu jie nurodyti tyrimų protokole.

³Teisės aktuose patvirtintos ribinės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai.

⁴Stebimojo gręžinio identifikavimo numeris Žemės gelmių registre.

4 lentelė. Poveikio drenažiniam vandeniui monitoringo duomenys. **Monitoringas nevykdomas.**

5 lentelė. Poveikio aplinkai (dirvožemiui, biologinei įvairovei, reljefui, hidrografiniam tinklui, kraštovaizdžio vizualinei struktūrai) monitoringo duomenys. **Monitoringas nevykdomas.**

III SKYRIUS.

MONITORINGO (IŠSKYRUS POVEIKIO POŽEMINIAM VANDENIUI MONITORINGO) DUOMENŲ ANALIZĖ IR IŠVADOS APIE ŪKIO SUBJEKTO VEIKLOS POVEIKĮ APLINKAI

5. Pateikiama technologinių procesų ir (ar) išmetamų / išleidžiamų teršalų, ir (ar) poveikio aplinkai (išskyrus poveikio požeminiam vandeniui) monitoringo duomenų analizė ir išvados, kokį poveikį ūkio subjekto veiklos veikiamiems aplinkos komponentams daro vykdoma veikla, kaip tokio poveikio galima išvengti ar jį sumažinti:

5.1. duomenų analizėje argumentuotai apibūdinama:

- technologinių procesų parametrų atitiktis teisės aktuose reglamentuotam (jei reglamentuotas) technologiniam režimui, neatitikimų, jei tokių buvo, priežastys ir jų poveikis (išmetamam ar išleidžiamam teršalų kiekiui ir aplinkos (oro, vandens) kokybei);
- išmetamo ar išleidžiamo teršalų kiekio atitiktis teisės aktuose reglamentuotam (jei reglamentuotas) ir (ar) leidimo sąlygose nustatytam kiekiui;
- jei vykdomas poveikio aplinkai monitoringas, ūkio subjekto išmetamo ar išleidžiamo teršalo sudaromas aplinkos (oro, vandens) užterštumo lygis (be foninio aplinkos užterštumo lygio ir su juo) ir jo palyginimas su tam teršalui nustatyta aplinkos (oro, vandens) kokybės norma.

5.2. išvadose pateikiama informacija apie ūkio subjekto vykdomos veiklos technologinių procesų parametrų laikymąsi, ūkio subjekto veiklos poveikį jo veikiamiems aplinkos komponentams (nurodant kitimo per pastaruosius metus tendencijas ir prognozuojamą poveikį) ir galimas tokio poveikio sumažinimo priemonės (veiksnius).

5.3 pasiūlymai monitoringo programos tikslinimui ir monitoringo apimčių keitimui, jeigu monitoringo rezultatais tai galima pagrįsti.

Ataskaita teikiama už poveikio požeminio vandens kokybei dalį, todėl III skyrius nepildomas.

IV SKYRIUS.

APIBENDRINANTI POVEIKIO POŽEMINIAM VANDENIUI MONITORINGO ATASKAITA SU DUOMENŲ ANALIZE IR IŠVADOMIS APIE ŪKIO SUBJEKTO VEIKLOS POVEIKĮ APLINKAI

6. Pateikiama (detali poveikio požeminiam vandeniui monitoringo duomenų analizė bei išvados apie ūkio subjekto veiklos poveikį aplinkai pateikiami kas 5 metus):

- 6.1. trumpa ūkio subjekto veiklos charakteristika;
- 6.2. monitoringo tinklo schema;
- 6.3. monitoringo ir laboratorinių darbų metodikų aprašymas;
- 6.4. monitoringo duomenų analizė, teršiančių medžiagų didėjimo ar mažėjimo tendencijų įvertinimas;
- 6.5. išvados apie ūkio subjekto veiklos poveikį požeminio vandens ištekliais ir jų kokybei;
- 6.6. rekomendacijos ūkio subjekto veiklai pagerinti, siekiant sumažinti arba nutraukti neigiamas jos pasekmes aplinkai;
- 6.7. rekomendacijos Monitoringo programos tikslinimui ir monitoringo apimčių keitimui, jeigu monitoringo rezultatais tai galima pagrįsti.

Pastabos apie monitoringo programos požeminio vandens monitoringo dalies vykdymą

Požeminio vandens lygio matavimai, kurie ir sudaro poveikio požeminiam vandeniui monitoringą, Menčių karjero apylinkėse vykdomi trijuose monitoringo gręžiniuose Nr. 20728, 41661 ir 41662. Gręžinys Nr. 20728 įrengtas į viršutinio permo (P_2) sluoksnį, gręžiniai Nr. 41661 ir 41662 – į gruntinio vandens sluoksnį. Visų monitoringo gręžinių techninė būklė 2024 metais buvo gera, jie buvo tvarkingi ir tinkami tolimesniam monitoringo vykdymui.

2024 metais iš karjero buvo išsiurbta 2839,7 tūkst. m^3 vandens. Vidutinis metinis išsiurbiamo vandens debitas buvo 7759 m^3/d . Daugiausiai, 306,2 tūkst. m^3 (10207 m^3/d), vandens buvo išsiurbta balandžio mėnesį, mažiausiai, 155 tūkst. m^3 (5168 m^3/d), birželio mėnesį. Ankstesniais 2023 metais iš karjero buvo išsiurbta 1880,5 tūkst. m^3 (5152 m^3/d) vandens, tai yra ataskaitiniais 2024 metais iš karjero buvo išsiurbta 959,2 tūkst. m^3 (2607 m^3/d) vandens daugiau, nei 2023 metais.

2024 metais gruntinio vandens lygis gręžinyje Nr. 41661 aptiktas 1,00-2,50 m gylyje nuo žemės paviršiaus, jo altitudė buvo 72,63-74,13 m abs. a. Arčiausiai žemės paviršiaus gruntinis vanduo šiame gręžinyje buvo vasario mėnesį, giliausiai – rugsėjo mėnesį. Metinė šio gręžinio vandens lygio kaitos amplitudė siekė 1,5 metro. Ankstesniais 2023 metais vandens lygio kaita šiame gręžinyje siekė 2,5 metro, tai yra vandens lygio pokyčiai šiame gręžinyje ataskaitiniais metais buvo mažesni.

Gręžinyje Nr. 41662 vandens lygis 2023 metais buvo 0,1-2,0 m gylyje nuo žemės paviršiaus, jo altitudė – 73,5-75,4 m abs. a. Arčiausiai žemės paviršiaus gruntinis vanduo šiame gręžinyje buvo gruodžio mėnesį, giliausiai – rugpjūčio mėnesį. Metinė vandens lygio kaitos amplitudė buvo lygi 1,9 m. Palyginus su ankstesniais metais, kuomet vandens lygio pokytis per metus siekė 2,3 m, ataskaitiniais metais jis nežymiai sumažėjo.

Vandens lygio kaita abiejuose į gruntinį vandeningąjį sluoksnį įrengtuose gręžiniuose buvo beveik vienoda. Abiejų gręžinių vandens lygis žemėjo nuo pat metų pradžios iki birželio mėnesio. Vėliau, birželio- liepos mėnesiais, abiejų gręžinių vandens lygis kilo. Liepos-rugpjūčio mėnesiais gręžinio Nr. 41661 lygis buvo stabilus, o gręžinio Nr. 41662 – žemėjo. Rugpjūčio – rugsėjo mėnesį žemėjo jau gręžinio Nr. 41661 lygis, o gręžinio Nr. 41662 lygis ėmė nežymiai kilti. Nuo rugsėjo mėnesio iki metų pabaigos abiejuose gręžiniuose vandens lygis nežymiai kilo. Vandens lygio kaitos amplitudė 2023 metais buvo 0,4 m didesnė gręžinyje Nr. 41662, nei Nr. 41661. Nevienodi vandens lygio pokyčiai gręžiniuose įtakojo hidrodinaminę situaciją. Nuo karjero šlaito toliau esančiame gręžinyje Nr. 41662 vandens lygis pagal absoliutinį aukštį įprastai yra aukščiau, nei gręžinyje Nr. 41661. Toks vandens lygio pasiskirstymas rodo, kad gruntinio vandens srautas nukreiptas link karjero iškasos, o gruntinis vanduo išsikrauna į karjerą. Tačiau ataskaitinių 2024 metų rugpjūčio mėnesį buvo stebimas atvirkštinis vandens lygių pasiskirstymas, kuomet vandens lygis

gręžinyje Nr. 41661 buvo nors ir nežymiai, 0,13 m, bet aukščiau nei gręžinyje Nr. 41661. Tokio reiškimo priežastis galėtų būti sausra, kuomet nėra kritulių infiltracijos ir gruntinio vandens lygis krenta ne dėl dinaminių (tai yra filtracijos), bet dėl kitų (evotranspiracija, tai yra garavimas ir augalų sausinantis poveikis) procesų. Atvirkštinis vandens lygio pasiskirstymas stebėtas tik vieną kartą, todėl tai gali būti ir matavimo klaida. Visais kitais mėnesiais vandens lygių pasiskirstymas buvo įprastas.

Nors gruntinio vandens sluoksnio hidrodinaminės sąlygos suformuotos technogeninių veiksnių (karjero iškasos), jų poveikis gruntinio vandens lygiui yra pastovus laike ir lygio kaitos savaime nesukelia. Gruntinio vandens lygio kaitą 2024 metais, kaip ir anksčiau, įtakojo klimatiniai-sezoniniai veiksniai bei nevienodos gruntinio vandens iškrovos sąlygos, kurios rodo tam tikrą karjero įtaką.

2024 metais P₂ sluoksnio vandens lygis gręžinyje Nr. 20728 išmatuotas 7,5-8,5 m gylyje nuo žemės paviršiaus. Jo altitudė buvo 61,10-62,1 m abs. a. Arčiausiai žemės paviršiaus požeminis vanduo šiame gręžinyje buvo gruodžio, giliausiai – sausio, kovo, gegužės, birželio, liepos ir rugsėjo mėnesiais. P₂ sluoksnio vandens lygio metinis svyravimas siekė 1,0 metrą, tai yra vandens lygio pokyčiai buvo nežymūs. Sausio-vasario mėnesiais gręžinio Nr. 20728 vandens lygis nežymiai kilo, vasario-kovo mėnesiais nežymiai pažemėjo ir iki liepos mėnesio liko stabilus. Rugsėjo mėnesį vandens lygis nežymiai pakilo ir iki rugsėjo vėl pažemėjo, Nuo rugsėjo mėnesio iki metų galo buvo stebimas nežymus vandens lygio kilimas. Technogeninio veiksnio – karjero sausinimo įtaka P₂ sluoksnio lygiams yra pastovi laike (karjeras yra požeminio vandens iškrovos vieta su pastoviu pjezometrinio paviršiaus lygiu) ir pasireiškia beveik nekintančiu lygio pažemėjimu. Tad nustatytą nežymią P₂ vandeningojo sluoksnio vandens lygio kaitą 2024 metais lėmė gamtinės priežastys.

Išvada:

Esminių pokyčių gruntinio ir P₂ sluoksnio vandens lygio pasiskirstyme 2024 metais nėra įvykę.

Ataskaitą parengė UAB „Geomina“ vyr hidrogeologas Mantas Plankis, tel.: +370 689 26023
(Vardas ir pavardė, telefonas)

(Ūkio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens pareigos)

(Parašas)

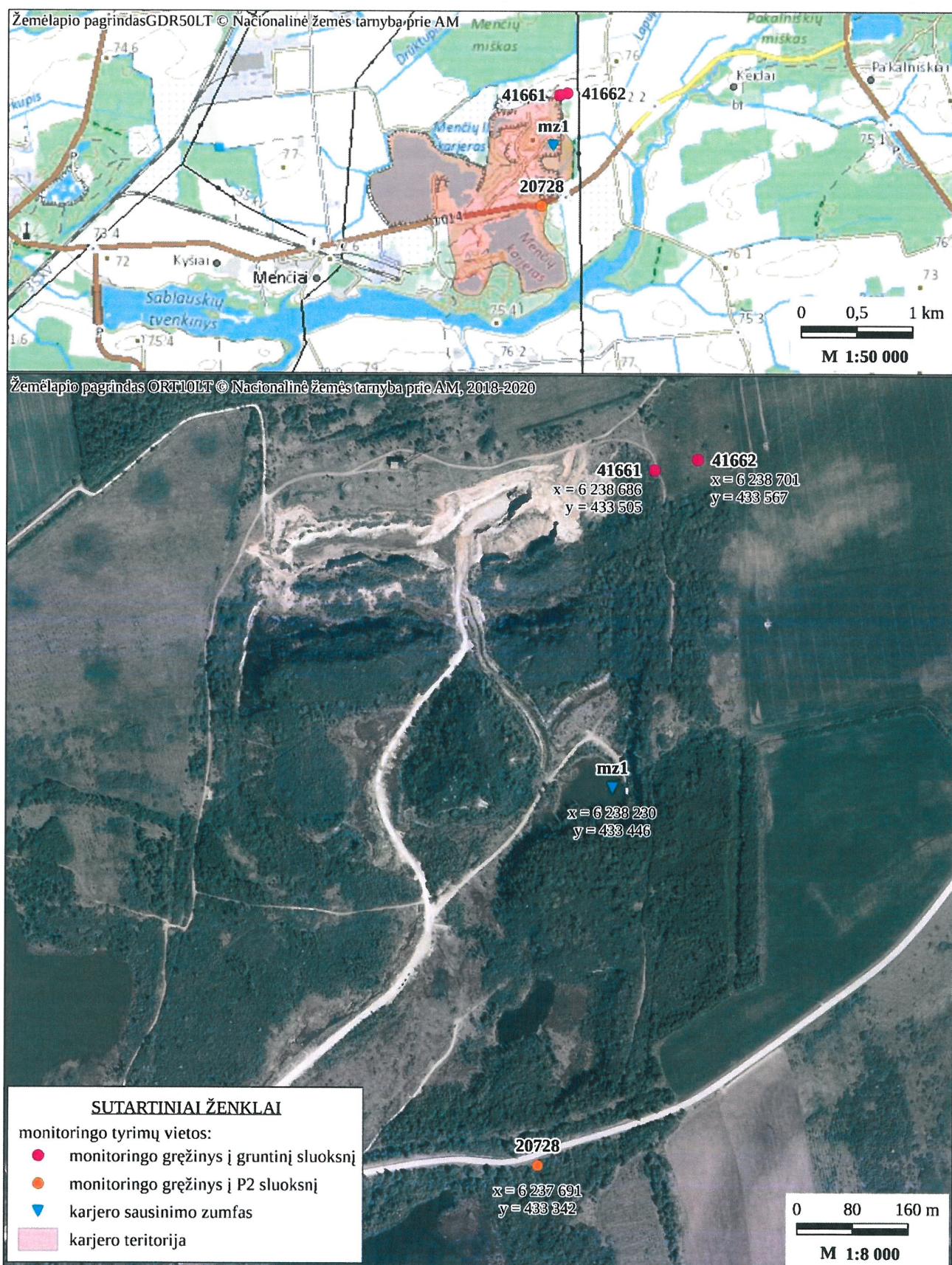
(Vardas ir pavardė)

(Data)

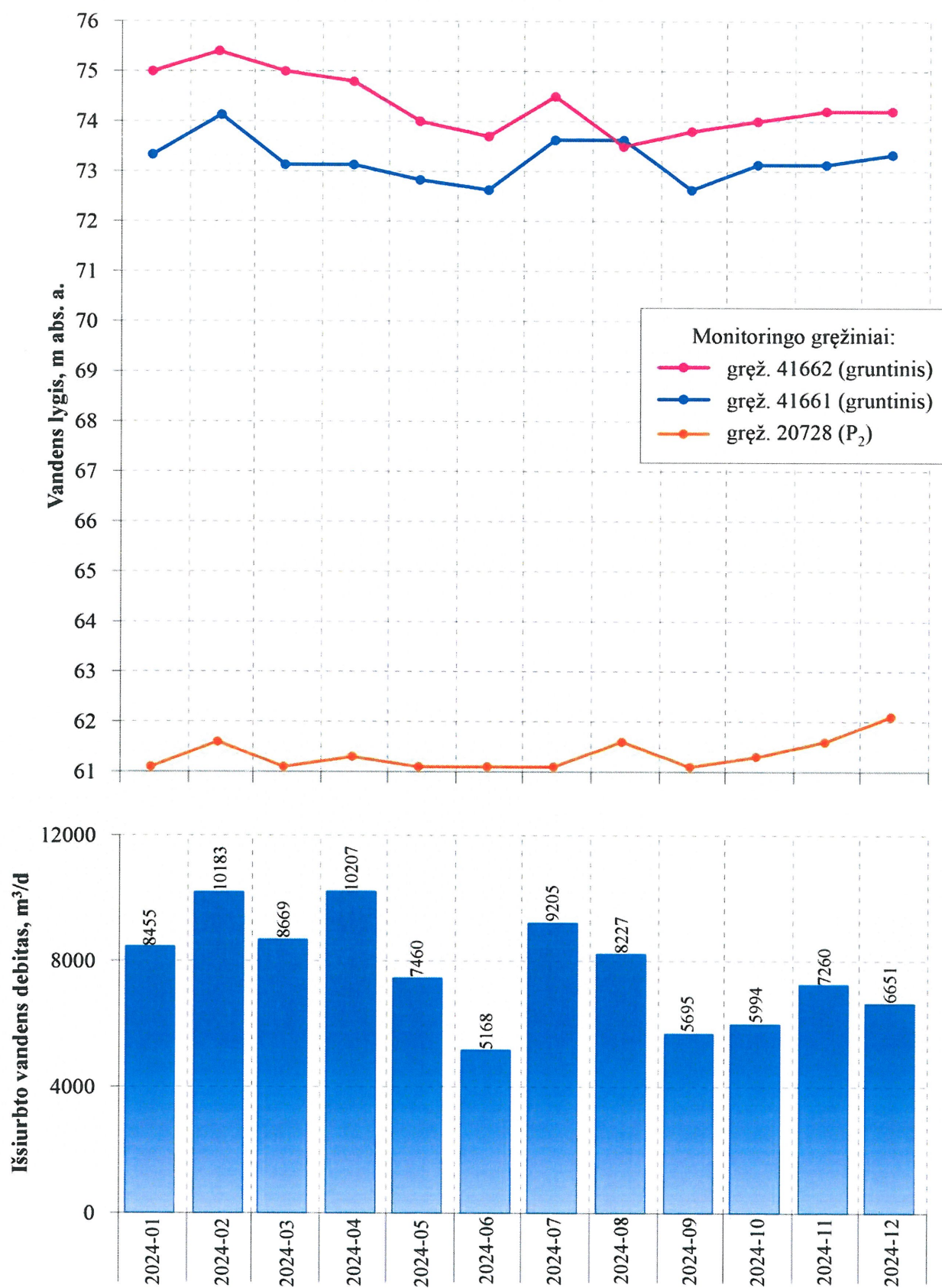
Literatūros sąrašas

1. Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatai. Valstybės žinios, 2009, Nr. 113-4831, su vėlesniais pakeitimais.
2. M. Plankis. AB „Naujasis kalcitas“ eksploatuojamo Menčių klinties karjero, esančio Akmenės r. sav., Menčių k., Aplinkos monitoringo programa. Poveikio požeminiam vandeniui monitoringo dalis. UAB „Geomina“, Šiauliai, 2024.
3. Vandens naudojimo ir nuotekų tvarkymo apskaitos tvarkos aprašas (Žin. 2013, Nr. 3-88; su vėlesniais pakeitimais).

PRIEDAI

Menčių karjero monitoringo tinklo schema

Iš Menčių karjero išsiurbto vandens kiekio ir vandens lygio kaitos grafikas

PATVIRTINTA
Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos
direktoriaus 2020 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 1-207

LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

LEIDIMAS TIRTI ŽEMĖS GELMES

2020-07-01 Nr. 1147569

Vilnius

UAB „Geomina”

(juridinio asmens duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 145769634,
adresas Šiaulių m. sav., Šiaulių m., Vaidoto g. 42C)

leidžiama atlikti:

nemetalinių naudingųjų iškasenų paiešką ir žvalgybą,
vertingųjų mineralų paiešką ir žvalgybą,
požeminio vandens paiešką ir žvalgybą,
geoterminės energijos paiešką ir žvalgybą,
inžinerinį geologinį (geotechninį) tyrimą,
ekogeologinį tyrimą,
ekogeologinį kartografavimą,
geocheminį kartografavimą,
geologinį kartografavimą,
hidrogeologinį kartografavimą,
inžinerinį geologinį kartografavimą,
naudingųjų iškasenų išteklių kartografavimą.

Direktorius
(pareigų pavadinimas)

A.V.

(parašas)

Giedrius Giparas
(vardas ir pavardė)